

د افغانستان اسلامي جمهوریت

پروژه های انکشافی دولت

گزارش تحلیلی ربع اول سال مالی 1400

حمل 1400

فهرست مندرجات

1 مقدمه:

2 خلاصه گزارش:

4 تحلیل مختصر سکتوری:

9 شرح گزارش:

28 نتیجه گیری:

29 چالش ها:

30 پیشنهادات:

مقدمه

وزارت اقتصاد گزارشات میزان پیشرفت و چگونگی وضعیت پروژه های انکشافی را بصورت ربعوار تحلیل و به گونه رسمی با کابینه ج.ا.ا شریک می سازد. این گزارش، وضعیت کلی پروژه های انکشافی و مصرف موثر بودجه انکشافی را طی ربع اول سال مالی 1400، مورد تحلیل و بررسی قرار داده، چالش های عمده روند تطبیق پروژه های انکشافی را شناسایی و پیشنهادات مشخص را بخاطر حل مشکلات فرا راه تطبیق موثر پروژه های انکشافی، پیشکش می نماید.

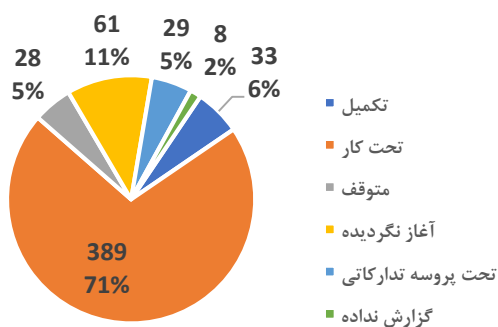
سرمایه گذاری دولت روی پروژه های انکشافی، میتواند از دو بعد، بالای رشد و توسعه اقتصادی کشور نقش ایفا نماید. **اول:** سرمایه گذاری روی تولیدات و خدمات داخلی، کشور را از وابستگی به محصولات خارجی نجات و بسوی

خودکفایی سوق خواهد داد. همچنان، این عمل سبب تشویق تولیدات و عرضه خدمات در داخل کشور گردیده و در واقع منتج به رشد و توسعه اقتصادی میگردد.

دوم: مصارف دولت در پروژه های انکشافی صرف به مثابه هزینه روی پروژه های انکشافی نبوده، بلکه، سبب ایجاد فرصت های کاری، کاهش فقر، توسعه اقتصادی و اجتماعی و بهبود رفاه عامه، نیز میگردد.

بناء، با درنظرداشت موارد فوق، نیاز است تا واحد های محترم بودجوی، پروژه های انکشافی خویش را مطابق میعاد معین، تطبیق و در قسمت بلند بردن سطح مصارف انکشافی شان بشکل موثر و با درنظر داشت اصل صرفه جویی تلاش نمایند.

حالت پروژه های انکشافی الی ختم ربع اول سال مالی ۱۴۰۰

وضعیت پروژه های انکشافی طی ربع اول سال مالی ۱۴۰۰

دولت جمهوری اسلامی افغانستان به منظور حصول اولویت های انکشافی خویش، طی سال مالی ۱۴۰۰ به تعداد ۵۴۸ پروژه انکشافی را تصویب و منظور نموده که مجموع بودجه آن بالغ بر (۱۵۷.۸۲) میلیارد افغانی میگردد که از آن جمله مبلغ (۸۵.۷۲) میلیارد آن بودجه اختیاری و مبلغ (۷۲.۱۰) میلیارد آن بودجه غیر اختیاری میباشد.

حالت کنونی پروژه های انکشافی منظور شده، چنین ارایه میگردد:

- ✓ ۳۳ پروژه تکمیل؛
- ✓ ۳۸۹ پروژه در حال تطبیق؛
- ✓ ۲۹ پروژه تحت پروسه تدارکات؛
- ✓ ۲۸ پروژه متوقف؛
- ✓ ۶۱ پروژه آغاز نگردیده،
- ✓ و از تعداد ۸ پروژه گزارش ارائه نگریده است (۶ پروژه مربوط وزارت مهاجرین و عودت کنندگان و ۲ پروژه مربوط وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث) می باشند.

لازم به تذکر است که از تعداد ۵۴۸ پروژه انکشافی به تعداد:

- ✓ ۲۵ پروژه جدید؛
 - ✓ ۵۲۳ پروژه انتقالی، میباشد.
- از مجموع بودجه انکشافی، طی ربع اول سال مالی ۱۴۰۰، مبلغ ۳.۹۹ میلیارد افغانی آن به مصرف رسیده که ۲.۵ درصد بودجه انکشافی سال مالی را احتوا می نماید.

از لحاظ سرمایه گذاری عمومی بودجه انکشافی، بیشترین سهم سرمایه گذاری برای سکتور زیربنا و منابع طبیعی (۴۶.۵٪)، سپس زراعت و انکشاف دهات (۲۲.۴٪) و متعاقباً سکتور صحت (۸.۴٪). کمترین وجوه انکشافی به سکتور امنیت (۱.۴٪) اختصاص داده شده است. در بودجه انکشافی سال مالی ۱۴۰۰، بیشترین سهم بودجه اختیاری به سکتور زیربنا و منابع طبیعی (۳۵.۲٪) و کمترین سهم به سکتور امنیت (۰.۲٪) اختصاص یافته است.

بیشترین فیصدی مصرف بودجه انکشافی طی همین ربع سال مالی، در سکتور های زراعت و انکشاف دهات (۷٪)، زیربنا و منابع طبیعی (۱.۹٪) صورت گرفته است. در حال که در عین میعاد در سال مالی ۱۳۹۹ بیشترین فیصدی مصرف در سکتور زیربنا و منابع طبیعی (۹٪) صورت گرفته بود.

۳.۹۹ میلیارد ۲.۵٪

مصرف الی اخیر ربع اول سال مالی ۱۴۰۰

افغانی

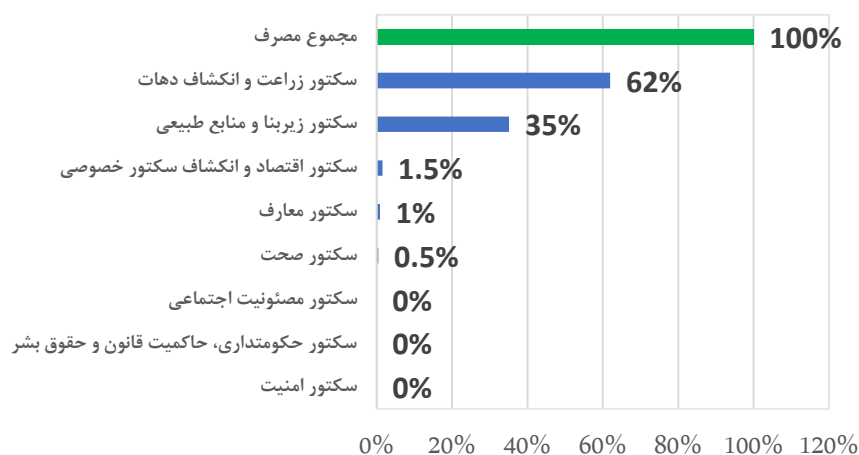
۴٪

اوسط پیشرفت کار
الی ختم ربع اول سال مالی ۱۴۰۰

توضیح مختصر پیشرفت کار و مصرف بودجه پروژه های انکشافی به تفکیک سکتور ها

چگونگی تحقق بودجه انکشافی (میلیارد افغانی)					وضعیت پروژه های انکشافی								سکتور ها
فیصدی مصرف	مصرف بودجه	مجموع	غیر اختیاری	اختیاری	اوسط پیشرفت کار	گزارش نداده	آغاز نگردیده	متوقف	تحت پروسه تدارکاتی	تحت کار	تکمیل	تعداد پروژه	
0	0	2.16	0.15	2.01	0%	0	0	0	2	25	0	27	امنیت
0	0	11.07	5.47	5.6	4%	0	1	2	5	30	0	38	حکومتداری، حاکمیت قانون و حقوق بشر
1.9	1.4	73.31	25.34	47.97	15%	0	49	21	14	127	30	241	زیربنا و منابع طبیعی
0.5	0.04	7.4	2.12	5.28	5%	0	2	2	6	55	0	65	معارف
0.15	0.02	13.26	8.88	4.38	1%	0	0	2	2	39	1	44	صحت
7	2.47	35.31	23.37	11.94	1%	0	0	0	0	54	0	54	زراعت و انکشاف دهات
0	0	4.19	2.96	1.23	4%	8	9	1	0	14	2	34	مصنوعیت اجتماعی
0.5	0.06	11.12	3.81	7.31	0%	0	0	0	0	45	0	45	اقتصاد و انکشاف سکتور خصوصی
2.5	3.99	157.82	72.1	85.72	4%	8	61	28	29	389	33	548	مجموع

سهم سکتور ها در مصرف بودجه انکشافی ربع اول سال مالی 1400

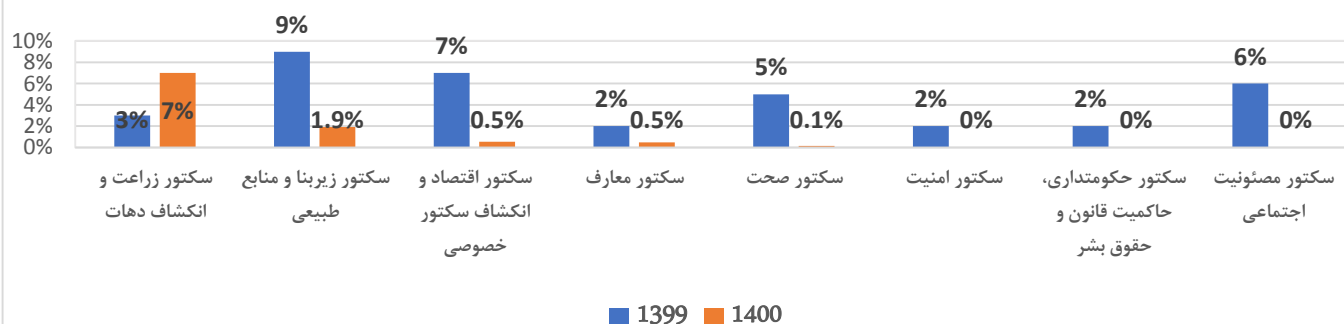

از لحاظ سهم سکتور ها در مصرف بودجه انکشافی، بیشترین حجم مصرف را سکتور های زراعت و انکشاف دهات، زیربنا و منابع طبیعی و کمترین مقدار مصرف را سکتور های صحت، معارف، اقتصاد و معارف الی ختم ربع اول سال مالی 1400 داشته اند.

لازم به تذکر است که سکتوری های مصنوعیت اجتماعی، حکومتداری و امنیت طی این ربع مصرف ندارند.

جزئیات در جدول و گراف نشان داده شده است.

مقایسه فیصدی مصرف بودجه انکشافی طی ربع اول سال های مالی 1399 و 1400

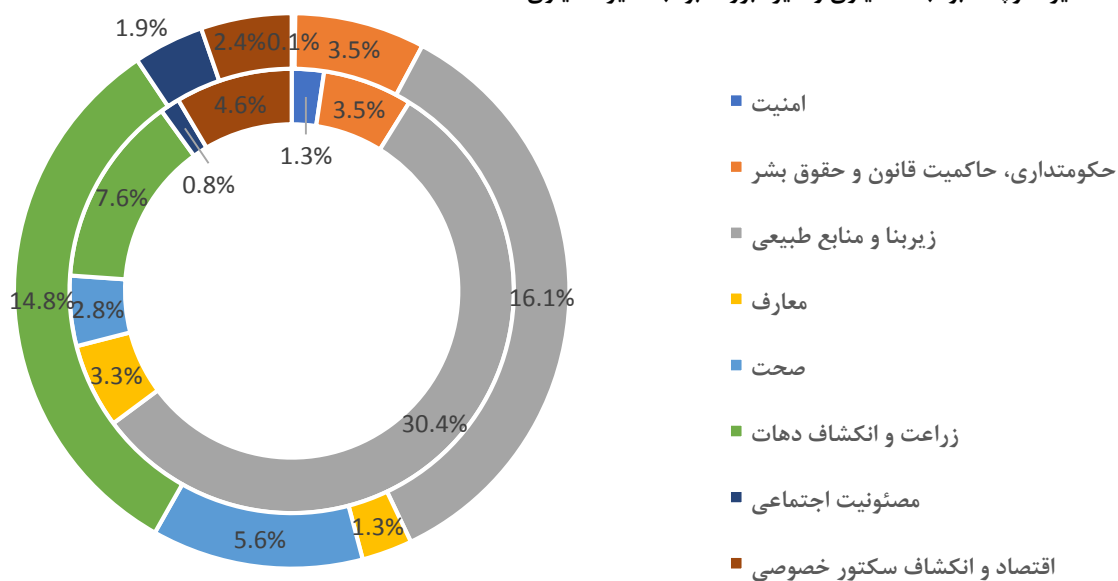

در ربع اول سال مالی 1400، جمعاً به تعداد 548 پروژه انکشافی شامل پلان سال بوده که بیشترین آن مربوط سکتور زیر بنا و منابع طبیعی (241) پروژه و کمترین مربوط سکتور امنیت (27) میباشند.

مجموع بودجه انکشافی ربع اول سال مالی 1400، بالغ بر (157.82) میلیارد افغانی گردیده که منجمله مبلغ (85.72) میلیارد افغانی (54٪) آن شامل بودجه انکشافی اختیاری و مبلغ (72.1) میلیارد افغانی (46٪) آن شامل بودجه انکشافی غیراختیاری میگردد.

فیصدی سهم سکتورها به اساس بودجه اختیاری و غیر اختیاری

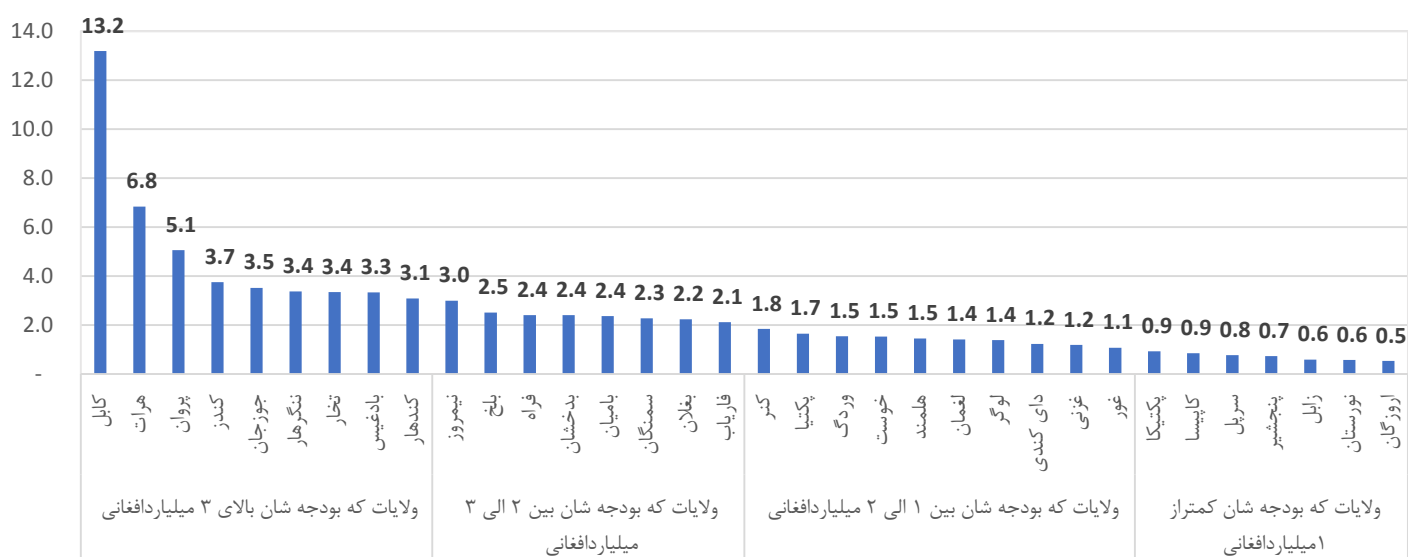
دایره کوچک بودجه اختیاری و دایره بزرگ بودجه غیر اختیاری

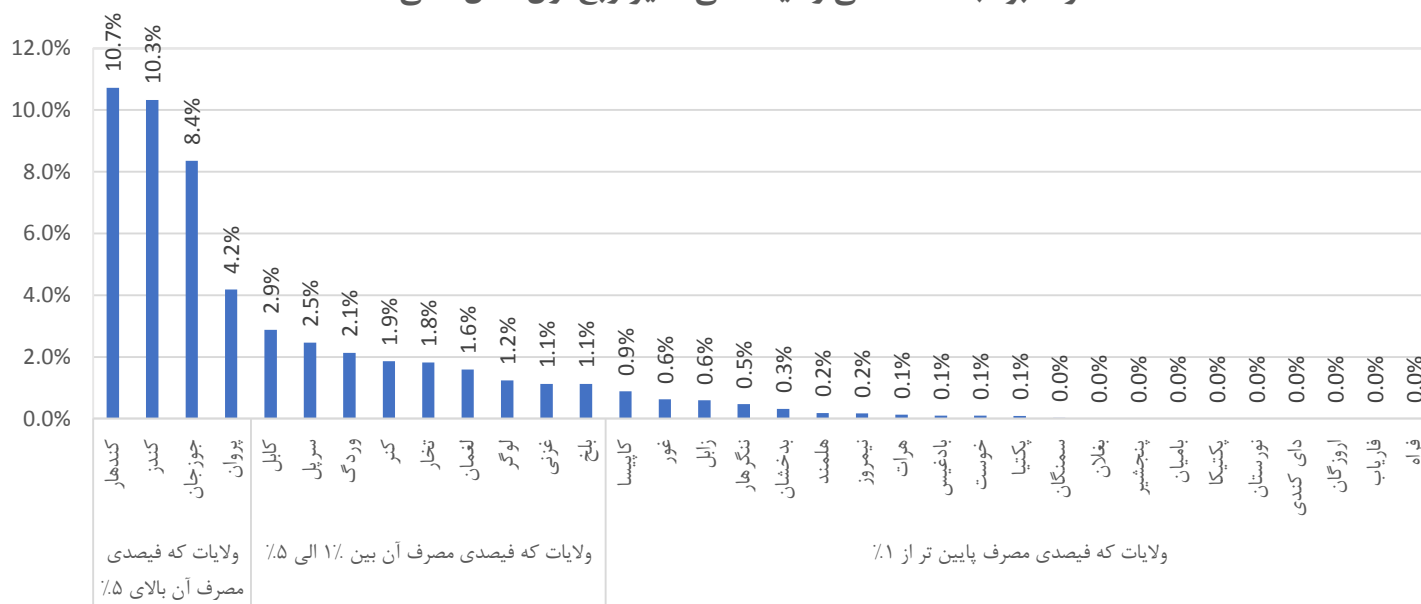
چگونگی تحقق بودجه و میزان پیشرفت کار پروژه های انکشافی به تفکیک ولایات:

مجموع بودجه انکشافی سال مالی 1400 برای ولایات بالغ بر (84.17) میلیارد افغانی میگردد که از آن مبلغ (1.89) میلیارد افغانی (حدود 2.3 درصد) طی ربع اول سال مالی 1400 به مصرف رسیده است. بیشترین مصرف بودجه در ولایات کندهار، کندز و جوزجان بالترتیب 10.7، 10.3 و 8.4 درصد میباشد، صورت گرفته است.

بودجه انکشافی سال مالی ۱۴۰۰ به اساس ولایات (ارقام: به میلیون افغانی)

مصرف بودجه انکشافی ولایات الی اخیر ربع اول سال مالی ۱۴۰۰

سکتور زیربنا و منابع طبیعی:

وزارت شهرسازی و اراضی:

- وزارت شهر سازی و اراضی از طریق بانک زمین دولتی، موازی 254,215، 235,712 و 64,396 جریب زمین دولتی و ملکیت‌های عامه تحت استفاده دولت را در ولایات لوگر، کندز و کاپیسا سروی نموده است.

شهرداری کابل:

- استرداد موازی 100 جریب زمین غصب شده مربوط ساحات سبز در سرک کابل جلال آباد از طرف شهرداری کابل؛
- تطبیق پلان عملیاتی نظم شهری در جاده سلطان محمود غزنوی و در ساحات چهار راهی دوم پروژه احمد شاه بابا مینه.

اداره انکشاف زون پایتخت:

- احداث شبکه آبرسانی و سیستم فاضلاب – شهرک مهاجرین مموزی ولایت کابل؛
- احداث 4,177 کیلومتر دیوار احاطوی ترمینل چهار آسیاب؛

سکتور معارف:

- جذب تعداد (45,627) تن شاگرد جدیدالشمول از جمله 22% اناث در مراکز آموزشی تعلیمات تخنیکی و مسلکی که بدین ملحوظ ظرفیت جذب این اداره به بیش از 62,000 شاگرد افزایش یافته است؛
- بازنگری 11 نصاب تحصیلی و همچنان معرفی و اعزام 48 تن به بورسیه های برنامه لیسانس همچنان معرفی و اعزام 123 تن به بورسیه های برنامه ماستری و همچنان معرفی و اعزام 53 تن به بورسیه های برنامه دوکتورا به خارج از کشور؛
- ارزیابی از 5 برنامه ماستری نهاد های تحصیلی دولتی (پوهنتون کندهار، پوهنتون ملی زراعتی افغانستان، پوهنتون هرات، پوهنتون بلخ و پوهنتون ننگرهار)؛
- بازنگری و نهایی سازی تعداد 20 پلان استراتیژیک نهاد های تحصیلات عالی خصوصی.

سکتور صحت:

- ایجاد مرکزی پی سی آر جهت تشخیص بیماری کوید -۱۹ در ولایات کندز، هرات (تورغندی) و فاریاب (بندر آقینه)؛
- اعمار شفاخانه 600 بستر کمپلکس ولایت ننگرهار و شفاخانه 300 بستر در ولایات قندهار، پکتیا و ننگرهار جهت درمان بیماری کرونا؛
- طرح اجازه نامه تشخیص و عقد قرارداد با 13 شفاخانه های خصوصی غرض تشخیص و درمان بیماری کرونا (کوید 19)؛
- ایجاد شغل موقت در اثر تطبیق پروژه های انکشافی سکتور برای تعداد (18,659) تن ذکور و (6,035) تن اناث طی ربع اول سال مالی 1400.

سکتور زراعت و انکشاف دهات:

برنامه ملی میثاق شهروندی: برنامه ملی میثاق شهروندی توانسته است طی ربع اول سال مالی 1400 به تعداد 3 شورا را انتخاب، 26 کلستر های ایجاد و 17 پلان انکشافی را تکمیل نماید؛

برنامه ملی آب رسانی و حفظ الصحه محیطی: حفاری 62 حلقه چاه با نصب پمپ دستی و سولر، اعمار 12 عدد ذخیره آب، اعمار و ترمیم 45 شبکه آبرسانی، ذخیره آب 12 باب، اعمار 1340 متر کانال را به پایه اکمال رسانیده است؛

برنامه ملی انکشاف ساحوی: این برنامه طی ربع اول سال مالی 1400 توانسته است به طول 15 متر پل، 2.5 کیلومتر سرک، 5430 متر دیوار محافظوی و 1340 متر کانال و سربند را اعمار نماید که از این طریق برای 438 تن مرد و 10 زن که مجموعاً 448 تن میگرد کار ایجاد نماید و به تعداد 66,148 تن به طور مستقیم و غیر مستقیم از مزایا این پروژه ها مستفید میگردند؛

برنامه ملی توانمند سازی اقتصادی زنان روستایی: ایجاد فرصت های شغلی را برای 1500 تن عودت کننده گان و همچنان توزیع تعداد 5000 تن پایه گارگاه قالین بافی برای عودت کننده گان در ولایت هرات.

سکتور حکومتداری، حاکمیت قانون و حقوق بشر:

- ایجاد شغل برای 42,274 تن در نتیجه تطبیق پروژه های انکشافی سکتور؛
- ایجاد 861 شورای انکشافی محل و 175 شورای انکشافی گذر در چهار ولایت مورد.

سکتور مصئونیت اجتماعی:

- ایجاد سه مرکز حمایتی اطفال در سه زون بزرگ (ننگرهار، بامیان و بلخ)؛
- تحت پوشش قرار دادن و حمایت از 700 خانواده آسیب پذیر زنان بیوه و خود سرپرست؛
- توزیع 8 صد هزار کیلو آرد و مبلغ 24 میلیون افغانی برای 4000 خانواده که برای هر خانواده 200 کیلو آرد و 6 هزار افغانی پول نقد میشود، از جانب ریاست مبارزه با حوادث ولایت غور در همکاری با دفتر غذایی جهان (WFP) برای فامیل های که از اثر حوادث طبیعی و غیر طبیعی متضرر و بیجا د شده بودند، صورت گرفت.

سکتور امنیت:

- امضاء تفاهم نامه سه جانبه میان وزارت امور خارجه، وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان و اداره احصائیه ملی و معلومات جهت تطبیق پروژه تقویت توزیع پاسپورت و صدور تذکره های الکترونیک برای اتباع افغانستان مقیم خارج؛
- تدوین پالیسی های تامین حقوق و حفاظت از اطفال که به رویت آن پولیس ملی از لیست خاکستری سازمان ملل متحد بیرون گردیده است؛
- تدوین پالیسی آزار و اذیت زنان به منظور رعایت تنوع جنسیتی و رسیدگی آنی به شکایات منسوبین اناث وزارت امور داخله.

چالش های عمده:

- عدم ثبت معلومات دقیق پروژه های انکشافی منجانب ادارات در سیستم (CMRS)، با توجه به اینکه متکی بر فیصله کابینه جمهوری اسلامی افغانستان تمامی واحد های بودجه مکلف به ارائه گزارش و درج معلومات در سیستم متذکره گردیده اند؛
- از مجموع (548) پروژه انکشافی طی ربع اول سال مالی 1400، تعداد (109) پروژه که 21 درصد مجموع پروژه ها را احتوا می نماید در حالات (تدارکات 29، متوقف 28، آغاز نگردیده 61) قرار دارد. دلایل آن قرارذیل می باشد:
 - تاخیر در تصویب بودجه انکشافی؛
 - توقف کار عملی و تطبیقی پروژه های انکشافی در اثر شیوع ویروس کرونا در کشور؛
 - عدم تدوین پلان تطبیقی و تدارکاتی پروژه ها از قبل و یا در شروع سال مالی؛
 - مشکلات در طی مراحل و روند پروسه تدارکات؛
 - نرسیدن به موقع اسناد پروژه های انکشافی از واحد های اولی (مرکز) به ولایات؛
 - نبود امنیت در ساحات کاری تعدادی از پروژه های انکشافی؛
 - توقف کار پروژه های ساختمانی در فصل سرما (زمستان)؛
 - نبود طرح ها و پلان های احتمالی خطرات و تحلیل بدیل برای پروژه ها.
- مشکلات امنیتی و عدم استملاک اراضی در تمام مسیر لین به خصوص در ولایات بلخ و جوزجان (پروژه تمدید لین انتقال 500 کیلو ولت از شبرغان الی دشت الوان، تمدید لین انتقال 500 کیلووات شبرغان الی دشت الوان شهر پلخمری و تمدید لین انتقال 220 کیلووات شبرغان الی اندخوی).

پیشنهادهای عمده:

- برای دیجیتالی سازی گزارش های مرتبط به پروژه ها و تسهیل حق دسترسی به اطلاعات پیشنهاد می گردد تا ادارات سکتوری گزارش های پیشرفت پروژه های سکتوری خویش را ربع وار شامل سیستم (CMRS) نمایند.
- ایجاد کمیته های تخنیکی در سطح واحد های بودجی به منظور بررسی و جستجو راه حل مناسب جهت تسهیل روند تدارکاتی، تسریع جریان تطبیق پروژه های انکشافی و آغاز کار پروژه های متوقف و آغاز نگردیده؛
- همکاری ارگان های امنیتی و اداره اراضی در تامین امنیت و استملاک اراضی (پروژه تمدید لین انتقال 500 کیلو ولت از شبرغان الی دشت الوان تمدید لین انتقال 500 کیلووات شبرغان الی دشت الوان شهر پلخمری و تمدید لین انتقال 220 کیلووات شبرغان الی اندخوی).

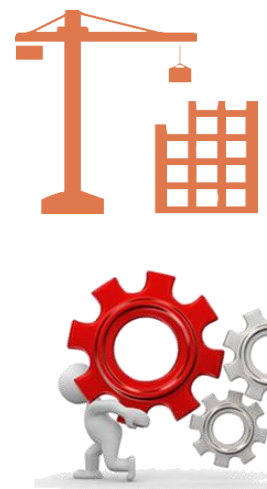
شرح گزارش

زیربناء و منابع طبیعی

وضعیت مصرف بودجه (میلیون افغانی)	
73,309.3	مجموع بودجه
47,969.9	بودجه اختیاری
25,339.4	بودجه غیر اختیاری
1,403.4	مجموع مصرف
1.9%	فیصدی مصرف

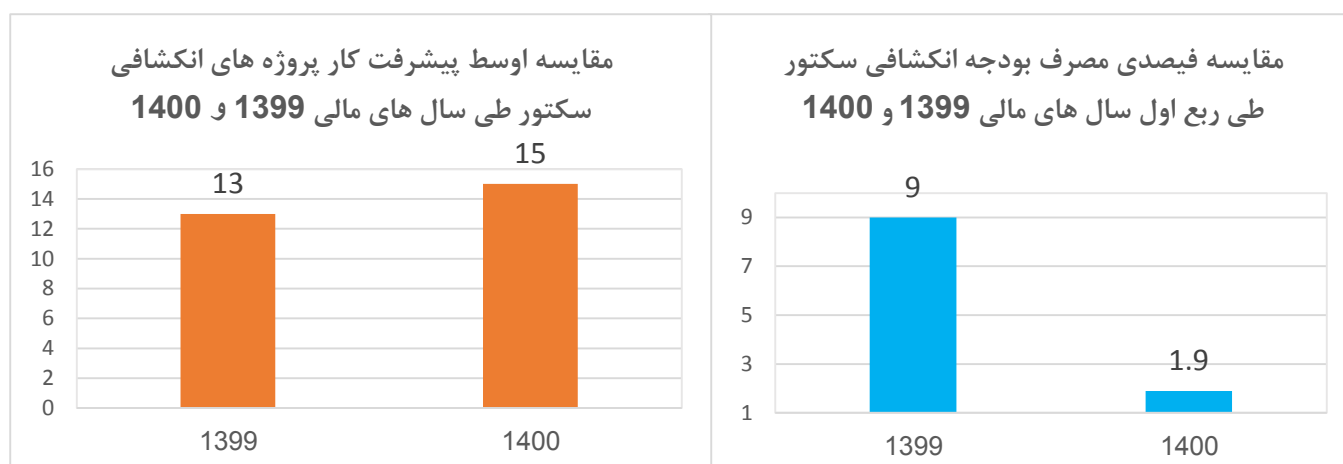
وضعیت تطبیق پروژه های انکشافی	
عناوین	عمده
تکمیل شده	30
در حال تطبیق	127
آغاز نشده	49
متوقف شده	21
در حال تدارکات	14
مجموع پروژه ها	241
پیشرفت فیزیکی	15%

چگونگی تحقق بودجه انكشافی (میلیون افغانی)					وضعیت پروژه های انكشافی							
فیسدی مصرف	مصرف بودجه	مجموع	غیر اختیاری	اختیاری	اوسط پیشرفت کار	تحت پروسه تدارکاتی	آغاز نگردیده	متوقف	تحت کار	تکمیل	تعداد پروژه	واحد بودجوی
0.02 %	0.1	870.0	80.0	790.0	4%	0	0	0	8	0	8	مخابرات و تکنالوژی معلوماتی
21.3 %	278.4	1307.8	250.0	1057.8	0%	0	0	0	10	0	10	وزارت معادن و پترولیم
2.7%	497.8	18620.0	8570.0	10050.0	19%	11	13	12	32	17	85	وزارت فواید عامه
0.0%	-	200.0	-	200.0	17%	0	0	0	2	0	2	وزارت ترانسپورت
4.0%	306.2	7655.0	50.0	7605.0	25%	0	9	0	9	0	18	اداره هوانوردی ملکی
0.0%	-	4990.5	100.5	4890.0	34%	0	5	0	5	4	14	اداره خط آهن افغانستان
0.4%	67.7	17125.0	4505.0	12620.0	8%	3	8	1	18	1	31	وزارت انرژی و آب
0.0%	-	12059.4	10405.8	1653.7	24%	0	4	6	12	6	28	برشنا شرکت
0.0%	-	56.0	-	56.0	0%	0	1	0	0	0	1	کمیسیون عالی انرژی اتمی افغانستان
4.3%	230.7	5352.0	27.6	5324.4	11%	0	1	1	10	0	12	وزارت امور شهرسازی
1.4%	22.5	1555.5	965.5	590.0	18%	0	3	1	2	1	7	شهرداری کابل

شرکت آبرسانی و کانالیزاسیون افغانستان	11	1	6	0	4	0	24%	800.0	385.0	1185.0	-	0.0%
اداره انکشاف زون پایتخت	10	0	9	0	1	0	30%	1820.0	-	1820.0	-	0.0%
اداره ملی حفاظت محیط زیست	4	0	4	0	0	0	0%	513.0	-	513.0	-	0.0%
مجموع	241	30	127	21	49	14	15%	47969.9	25339.4	73309.3	1403.4	1.9%

منبع: گزارش واصله از واحد های بودجی و سیستم نظارت و گزارشدهی مرکزی و ولایتی CMRS/PMRS

دستاوردهای عمده سکتور:

- امضا قرارداد اعمار بند شاه توت قریه لندر ولایت کابل میان دولت افغانستان و کشور هندوستان به ارزش ۲۸۶ میلیون دالر با ارتفاع آن ۹۲ متر، ظرفیت ذخیره ۱۴۶ میلیون متر مکعب آب؛
- آغاز آگیری بند کمال خان ولسوالی چهاربرجک ولایت نیمروز که ظرفیت آبیاری ۱۷۴۰۰۰ هکتار اراضی و تولید برق ۹ میگاوات برق که از آن ۴۹ هزار خانواده بطور مستقیم مستفید میشوند.

وزارت شهرسازی و اراضی:

- وزارت شهرسازی و اراضی از طریق بانک زمین دولتی، موازی ۲۵۴،۲۱۵، ۲۳۵،۷۱۲ و ۶۴،۳۹۶ جریب زمین دولتی و ملکیت های عامه تحت استفاده دولت را در ولایات لوگر، کندز و کاپیسا سروی نموده است؛
- بیش از ۴۸۰ هزار جریب زمین دولتی در ننگرهار به ثبت رسید؛
- ترتیب پلان های انکشافی برای زمین های دولتی در مرکز و پنج شهر بزرگ تکمیل گردید.

شهرداری کابل:

- استرداد موازی ۱۰۰ جریب زمین غصب شده مربوط ساحات سبز در سرک کابل جلال آباد از طرف شهرداری کابل؛
- تطبیق پلان عملیاتی نظم شهری در جاده سلطان محمود غزنوی و در ساحات چهار راهی دوم پروژه احمدشاه بابا مینه؛
- شهرداری کابل با برنامه ریزی های جدید برای تحقق نظم پایدار شهری، تیم های گزیده های سیار را در سطح نواحی ۲۲ گانه ایجاد کرده است؛

- مسوولان شهرداری کابل کتابخانه عامه را در ریاست ناحیه شش به همکاری حاجی سید امیر حمزه منیر، یک تن از کارمندان پیشین وزارت معارف و یکی از باشندگان ناحیه ششم و مسوولان کتابخانه عامه ایجاد کردند؛
- شهرداری کابل سرک و پیاده روهای ساحه باغ قاضی را از وجود موانع و بی نظمی‌های شهری پاک سازی نمود.

اداره انکشاف زون پایتخت:

- اعمار منزل رهايشی برای مهاجرین و احداث 377 متر سرک جغل فرش کوه قزل؛
- احداث شبکه آبرسانی و سیستم فاضلاب – شهرک مهاجرین مموزی ولایت کابل؛
- اعمار مساجد امیر همزه، نور و بازسازی مسجد امام حسن در ساحه بی بی مهرو الی قلعه موسی؛
- اعمار دیوار استنادی کانکریتی در ساحه بی بی مهرو الی قلعه موسی؛
- احداث 4،177 کیلومتر دیوار احاطوی ترمینل چهار آسیاب.

برشنا شرکت:

- وصل برق توردی ترکمنستان به سب استیش (kv 220) مزارشریف از طریق لین انتقالی (kv 220) شیرغان_ مزارشریف به طول 114 کیلومتر با نصب پایه ها به بهره برداری سپرده شد که ۸۷ میگاوات انرژی برق ترکمنستان را جذب و مشکل کمبود برق شهر مزارشریف مرفوع میگردد.

اداره ملی تنظیم امور آب:

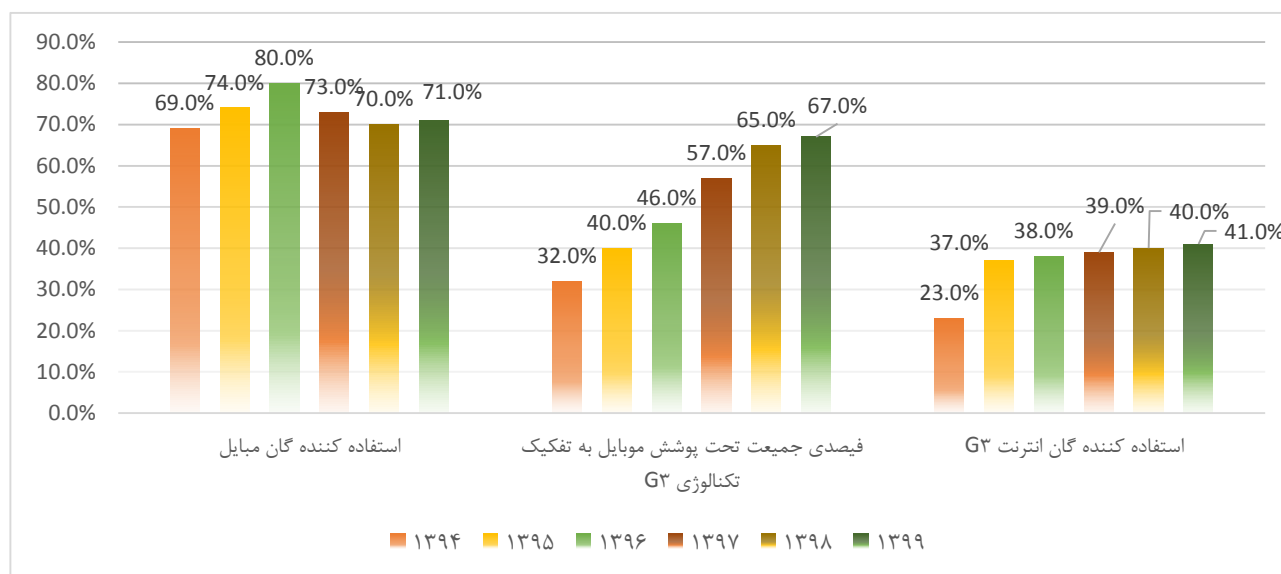
- امضا قرارداد اعمار بند شاه توت قریه لندر ولایت کابل میان دولت افغانستان و کشور هندوستان به ارزش ۲۸۶ میلیون دالر که ارتفاع آن ۹۲ متر ، ظرفیت ذخیره ۱۴۶ میلیون متر مکعب آب که چهار هزار هکتار زمین زراعتی ولایت کابل را سیراب ساخته و به دو ملیون باشنده شهر کابل آب آشامیدنی صحتی فراهم خواهد نمود؛
- آغاز آبیگری بند کمال خان ولسوالی چهاربرجک ولایت نیمروز که ظرفیت آبیاری 174000 هکتار اراضی و تولید برق 9 میگاوات برق که از آن ۴۹ هزار خانواده بطور مستقیم مستفید میشوند.

اداره ملی حفاظت محیط زیست:

- تکمیل کار تعمیر مرکزی اداره ملی حفاظت محیط زیست و چهاردیواری تعمیر اداری ریاست محیط زیست ولایات؛
- نشر پیام های محیط زیستی از طریق رادیو و تلویزیون نشر گردید؛
- برگزاری کمپاین ملی نهال شانی به سطح عموم.

تحلیل مختصر شاخص های سکتور مخابرات و مواصلات:

وزارت مخابرات و فناوری اطلاعات:

طوری که در گراف فوق ملاحظه می گردد، استفاده کننده گان موبایل در سال 1394، (69) فیصد در سال 1396 به (80) فیصد افزایش نموده بود، و دو باره در سال 1399 به (71) فیصد رسیده که (2) فیصد افزایش را در سطح کشور نسبت به سال 1394 نشان می دهد. به همین ترتیب فیصدی جمعیت تحت پوشش موبایل به تفکیک تکنالوژی 3G طی سال 1394، (32) فیصد و سال 1399، (67) فیصد می باشد که (35) فیصد افزایش نموده است. همچنان استفاده کننده گان اینترنت در سال 1394، (23) فیصد و در سال 1399، (41) فیصد بوده که (18) فیصد افزایش را نشان می دهد.

معارف

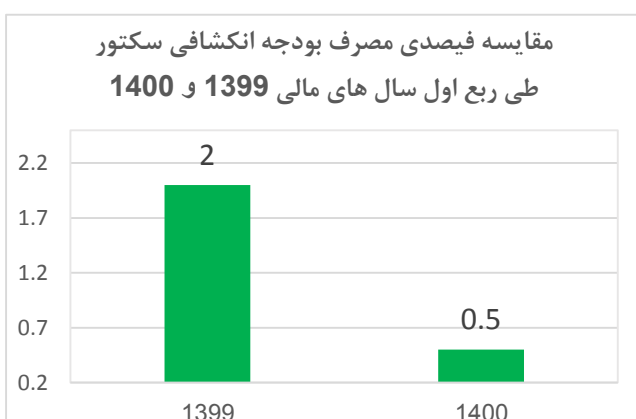
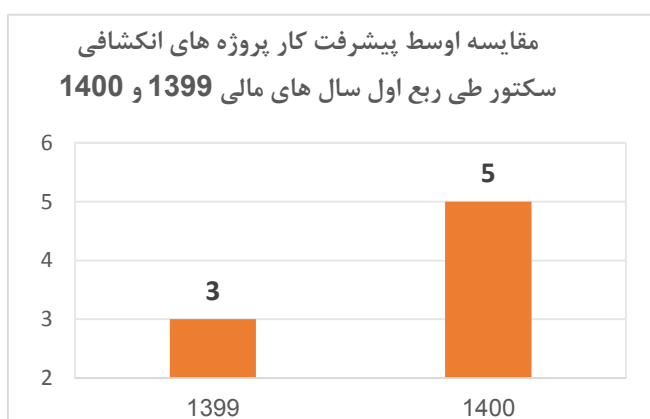

وضعیت مصرف بودجه (میلیون افغانی)	
7,406.3	مجموع بودجه
5,282.7	بودجه اختیاری
2,123.5	بودجه غیر اختیاری
35.4	مجموع مصرف
0.5%	فیصدی مصرف

وضعیت تطبیق پروژه های انکشافی	
عناوین	عمده
تکمیل شده	0
در حال تطبیق	55
متوقف شده	2
آغاز نشده	6
در حال تدارکات	2
مجموع پروژه ها	65
پشرفت فیزیکی	5

چگونگی تحقق بودجه انکشافی (میلیون افغانی)						وضعیت پروژه های انکشافی						
فیصدی مصرف	مصرف	مجموع بودجه	غیر اختیاری	اختیاری	اوسط پیشرفت کار	آغاز نشده	متوقف	در حال تدارکات	تحت کار	تکمیل	تعداد پروژه	واحد بودجوی
0.0%	-	3,901.49	1,283.53	2,617.97	0	0	2	0	17	0	19	معارف
1.2%	26.48	2,143.67	739.39	1,404.28	2	1	0	1	15	0	17	تحصیلات عالی
2.9%	8.96	308.87	0.50	308.37	11	1	0	0	8	0	9	اطلاعات و فرهنگ
0.0%	-	555.00	-	555.00	0	0	0	2	0	0	2	رادیو تلویزون ملی
0.0%	-	212.49	100.00	112.49	14	0	0	3	7	0	10	تعلیمات تخنیکي و مسلکی
0.0%	-	272.00	-	272.00	0	0	0	0	3	0	3	تربیت بدنی و ورزش
0.0%	-	12.73	0.10	12.63	5	0	0	0	5	0	5	اکادمی علوم
0.5%	35.4	7,406.3	2,123.5	5,282.7	5	2	2	6	55	0	65	مجموع

منبع: گزارش واسله ازواحد های بودجوی و سیستم نظارت و گزارشدهی مرکزی و ولایتی CMRS/PMRS

دستاورد های عمده سکتور:

- جذب تعداد (45,627) تن شاگرد جدیدالشمول از جمله 22% اناث در مراکز آموزشی تعلیمات تخنیک و مسلکی که بدین ملحوظ ظرفیت جذب این اداره به بیش از 62,000 شاگرد افزایش یافته است؛
- 74 باب مراکز جدید در مرکز و ولسوالی های کشور ایجاد شده که بدین ملحوظ تعداد مراکز تعلیمات تخنیک و مسلکی از 308 باب به 382 باب در تمام ولایات در سال 1399 افزایش یافته است؛
- تعداد 10 انستیتوت خصوصی تعلیمات تخنیک و مسلکی ثبت و جواز فعالیت داده شده است؛
- تعداد 24 باب لیسه تعلیمات تخنیک و مسلکی به انستیتوت ارتقا نموده است؛
- بازنگیری 11 نصاب تحصیلی و همچنان معرفی و اعزام 48 تن به بورسیه های برنامه لیسانس به خارج از کشور؛
- معرفی و اعزام 123 تن به بورسیه های برنامه ماستری و همچنان معرفی و اعزام 53 تن به بورسیه های برنامه دوکتورا به خارج از کشور؛
- ارزیابی از 5 برنامه ماستری نهاد های تحصیلی دولتی (پوهنتون کندهار، پوهنتون ملی زراعتی افغانستان، پوهنتون هرات، پوهنتون بلخ و پوهنتون ننگرهار)؛
- تهیه پلان های مبارزه علیه مواد مخدر، توانمند سازی زنان و مبارزه علیه فساد؛
- تهیه پلان ارزیابی 124 برنامه حقوق و شرعیات پوهنتون های خصوصی و 41 برنامه کمپیوتر ساینس نهاد های تحصیلی و پلان های نظارتی 18 پوهنتون دولتی دوره لیسانس؛
- تهیه چک لست ارزیابی برای برنامه های حقوق، شرعیات نهاد های دولتی و برنامه لیسانس نهاد های خصوصی و چک لست برنامه های روزانه و شبانه نهاد های دولتی؛
- رسیدگی به شکایات محصلین و استادان پوهنتون های دولتی و خصوصی؛
- طی مراحل 50 دوسیه تقرر و 235 دوسیه ترفیع استادان؛
- بازنگیری و نهایی سازی تعداد 20 پلان استراتیژیک نهاد های تحصیلات عالی خصوصی.

صحت

وضعیت مصرف بودجه (میلیون افغانی)	
13,255.2	مجموع بودجه
4,375.2	بودجه اختیاری
8,880.0	بودجه غیر اختیاری
19.8	مجموع مصرف
0.15%	فیصدی مصرف

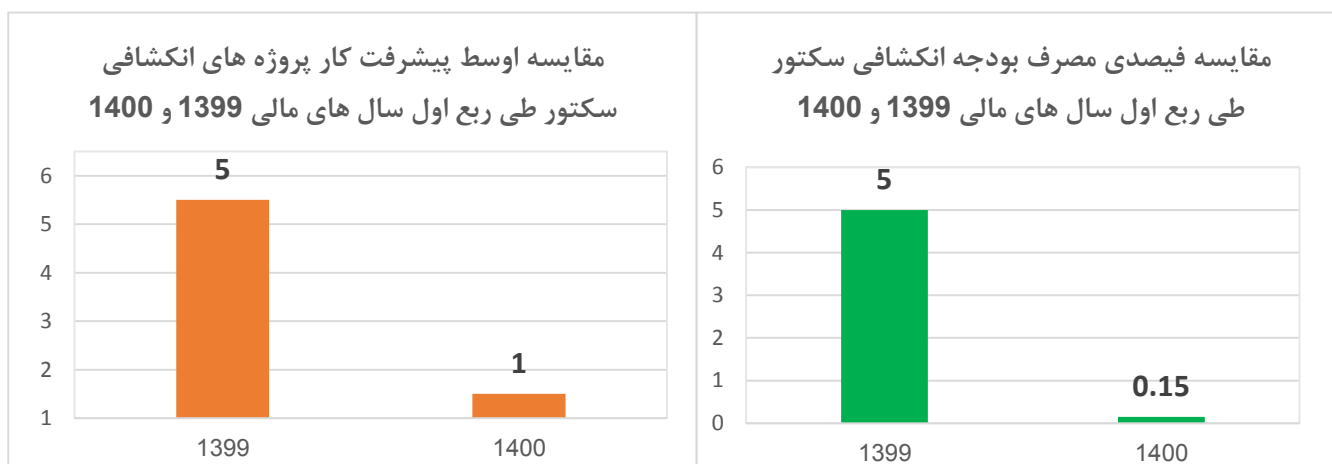

وضعیت تطبیق پروژه های انکشافی	
عناوین	عمده
تکمیل شده	1
در حال تطبیق	39
متوقف شده	2
آغاز نشده	0
در حال تدارکات	2
مجموع پروژه ها	44
پیشرفت فیزیکی	1%

چگونگی تحقق بودجه انکشافی (میلیون افغانی)					وضعیت پروژه های انکشافی							
فیصدی مصرف	مصرف	مجموع بودجه	غیر اختیاری	اختیاری	اوسط پیشرفت کار	آغاز نشده	متوقف	تحت روند تدارکاتی	تحت کار	تکمیل	تعداد پروژه	اداره
0.15%	19.8	13,255.2	8,880.0	4,375.2	1%	0	2	2	39	1	44	وزارت صحت عامه

منبع: گزارش واصله از واحد های بودجی و سیستم نظارت و گزارشدهی مرکزی و ولایتی CMRS/PMRS

دستاوردهای عمده سکتور:

- ایحاد مرکزی پی سی آر جهت تشخیص بیماری کوید -۱۹ در ولایات کندز، هرات (تورغندی) و فاریاب (بندر آقینه)؛
- اعمارشفاخانه 600 بستر کمپلکس ولایت ننگرهار و شفاخانه 300 بستر در ولایات قندهار، پکتیا و ننگرهار جهت درمان بیماری کرونا؛
- طرح اجازه نامه تشخیص و عقد قرارداد با 13 شفاخانه های خصوصی غرض تشخیص و درمان بیماری کرونا (کوید 19)؛
- ایجاد شغل موقت در اثر تطبیق پروژه های انکشافی سکتور برای تعداد (18,659) تن ذکور و (6,035) تن انث طی ربع اول سال مالی 1400.

تأثیرات ویروس کرونا (کوید 19) بالای سکتوری صحت و زندگی مردم:

با وجودیکه ویروس کرونا یک مرض جهانی بوده که در کشور های مختلف علایم مثبت و منفی به جا گذاشته از جمله افغانستان نیز خسارات مالی و جانی را از اثر شیوع این ویروس چرخه های اقتصادی به رکود مواجه شده نظام اقتصادی کشور برهم خورده و میزان بیکاری بیشتر گردیده، تأثیرات منفی و سوء را در جهت ارائه و عرضه خدمات صحتی که همه کارکنان صحتی با کمبود وسایل و تجهیزات مواجه بوده و نتوانستند بخوبی در برابر این ویروس مبارزه نمایند، چالش جدی را در سکتور صحت بوجود آورد.

سکتور صحت که با چالش بزرگ چون نبود پرسونل صحتی مجرب، نبود ادویه جات با کیفیت، نبود وسایل و تجهیزات لابراتواری، کمبود پرسونل صحتی مواجه بوده و هنوز هم نتوانسته است رضایت هموطنان را حاصل نماید.

در اواخر سال 2019 با ظهور ویروس مهلک و واگیر (کرونا) که همه جهان هستی را به چالش و بحران اقتصادی و مالی مواجه ساخته است و تمام کشور های جهان از آ سیب و گزند این ویروس با چالش های بزرگ مالی مواجه شده اند که باعث زیان مالی ملیاردها دالر شده و بازار های سهام دولت ها را به کاهش ارزش و بهای سهام مواجه ساخته است و کشور های در حال توسعه که هنوز جدیداً پا به عرصه توسعه یافتگی نهاده اند هنوز با فقر، بیکاری، نبود عرضه خدمات صحتی معیاری دست و پنجه نرم میکنند. این ویروس مهلک ضربه محکم به افراد فقیر جامعه و حتی باعث سیر نزولی رشد اقتصادی نیز گردید است.

ویروس کرونا بالای رشد و انکشاف اقتصادی و اجتماعی جامعه تأثیرات زیادی وارد نموده است:

- سبب توقف کارخانه جات تولیدی در سکتور خصوصی و دولتی گردیده است؛
- میزان بیکاری را در سکتور های مختلف افزایش داده است.

وزارت صحت عامه طرح آغاز تشخیص و درمان ویروس یا بیماری کرونا را پس از منظوری مقام عالی ریاست جمهوری به شفاخانه های خصوصی مورد تطبیق قرار داده تا با سکتور دولتی (شفاخانه های دولتی) دوشا دوش در مقابل این ویروس مهلک مباره همه جانبه نمایند.

زراعت و انکشاف دهات

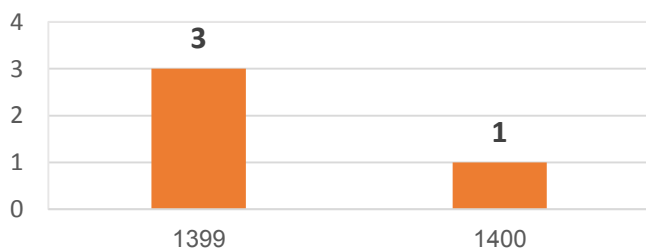
وضعیت تطبیق پروژه های انکشافی	
عناوین	عمده
تکمیل شده	0
در حال تطبیق	54
آغاز نشده	0
در حال تدارکات	0
متوقف	0
مجموع پروژه ها	54
پیشرفت فیزیکی	1%

وضعیت مصرف بودجه (میلیون افغانی)	
مجموع بودجه	35.30
بودجه اختیاری	11.94
بودجه غیر اختیاری	23.37
مجموع مصرف	2.47
فیصدی مصرف	7%

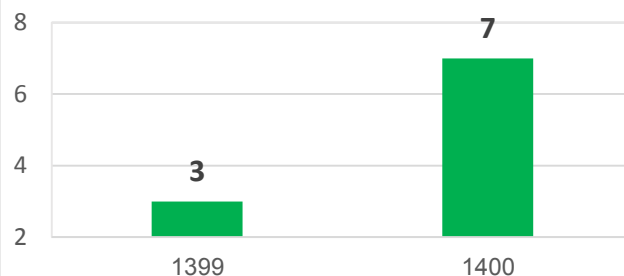
چگونگی تحقق بودجه انکشافی (میلیارد افغانی)						وضعیت پروژه های انکشافی						
فیصدی مصرف	مصرف بودجه	مجموع	غیر اختیاری	اختیاری	فیصدی پیشرفت کار	آغاز نگردیده	متوقف	تحت پروسه تدارکاتی	تحت کار	تکمیل	تعداد پروژه	واحد بودجوی
0%	0.00	12.32	6.17	6.16	0	0	0	0	31	0	31	وزارت زراعت، آبیاری و مالداري
11%	2.47	22.35	17.09	5.26	3	0	0	0	13	0	13	وزارت احیاء و انکشاف دهات
0%	0.00	0.04	0.00	0.04	0	0	0	0	5	0	5	معینیت مبارزه علیه مواد مخدر وزارت داخله
0%	0.00	0.60	0.12	0.48	0	0	0	0	5	0	5	اداره مستقل اراضی
7%	2.47	35.30	23.37	11.94	1	0	0	0	54	0	54	مجموع

منبع: گزارش واصله از واحد های بودجوی و سیستم نظارت و گزارشدهی مرکزی و ولایتی CMRS/PMRS

مقایسه اوسط پیشرفت کار پروژه های انکشافی سکتور طی ربع اول سال های مالی 1399 و 1400

مقایسه فیصدی مصرف بودجه انکشافی سکتور طی ربع اول سال های مالی 1399 و 1400

دستاوردهای عمده سکتور:

الف: دست آورد های برنامه ملی میثاق شهروندی:

برنامه ملی میثاق شهروندی توانسته است طی ربع اول سال مالی 1400 به تعداد 3 شورا را انتخاب، 26 کلستر های ایجاد و 17 پلان انکشافی را تکمیل نماید.

ب: برنامه ملی آب رسانی و حفظ الصحه محیطی:

حفری 62 حلقه چاه با نصب پمپ دستی و سولر، اعمار 12 عدد ذخیره آب، اعمار و ترمیم 45 شبکه آبرسانی، ذخیره آب 12 باب، اعمار 1340 متر کانال را به پایه اکمال رسانیده است.

ج: دست آورد های برنامه ملی انکشاف ساحوی

این برنامه طی ربع اول سال مالی 1400 توانسته است به طول 15 متر پل، 2.5 کیلومتر سرک، 5430 متر دیوار محافظوی و 1340 متر کانال و سربند را اعمار نماید که از این طریق برای 438 تن مرد و 10 زن که مجموعاً 448 تن میگردد کار ایجاد نماید و به تعداد 66,148 تن به طور مستقیم و غیر مستقیم از مزایا این پروژه ها مستفید میگردند.

دست آورد های برنامه ملی توانمند سازی اقتصادی زنان روستایی

این برنامه طی ربع اول سال مالی 1400 توانسته فرصت های شغلی را برای 1500 تن عودت کننده گان فراهم سازد همچنان طی همین ربع به تعداد 5000 پایه گارگاه قالین بافی برای عودت کننده گان در ولایت هرات توزیع نموده است.

انطباق دهی شاخص های اهداف انکشاف پایدار (SDGs) با دست آورد های برنامه های وزارت احیا و انکشاف دهات

شماره	شاخص های SDG	نام برنامه	اقدامات وزارت
1	6.1، دسترسی مساویانه و همگانی به آب آشامیدنی مصئون با قیمت قابل استطاعت.	2- برنامه ملی آب رسانی و حفظ الصحه محیطی	برنامه ملی آب رسانی و حفظ الصحه محیطی طی ربع اول سال مالی 1400 توانسته (45) باب شبکه آبرسانی، (62) حلقه چاه با نصب پمپ دستی و سولر، و (12) باب ذخیره آب و (0) متر کانال اعمار و ترمیم نماید.

انطباق دهی شاخص های ANPDF با اهداف و دست آورد های پروژه های انکشافی وزارت احیا و انکشاف دهات

شماره	شاخص ANPDF	نام برنامه	اقدامات وزارت
1	در چهار سال آینده مجموعاً 12000 شورای محلی را به عرضه خدمات تحت پوشش قرار خواهد داد.	برنامه ملی میثاق شهروندی.	توسط برنامه ملی میثاق شهروندی طی ربع اول سال 1400 به تعداد (0) شورا های انکشافی را بسیج، (3) شورا را انتخاب، (26) پلان های انکشافی را تکمیل و به تعداد (17) کلستر را ایجاد نموده است برنامه ملی میثاق شهروندی، زیر چتر انکشاف زیربنا در چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان به پیش میرود.

حکومتداری

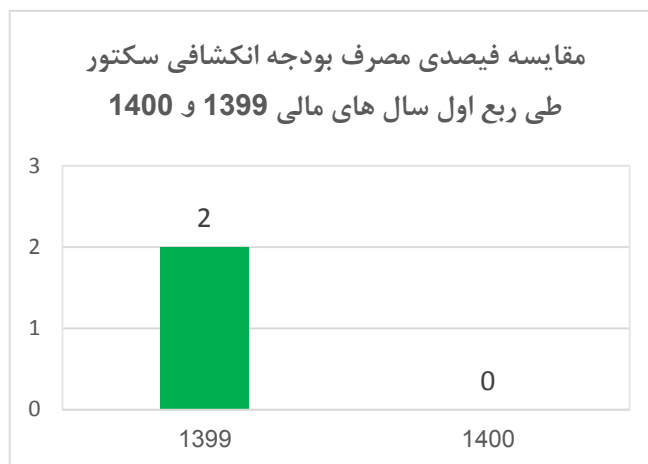
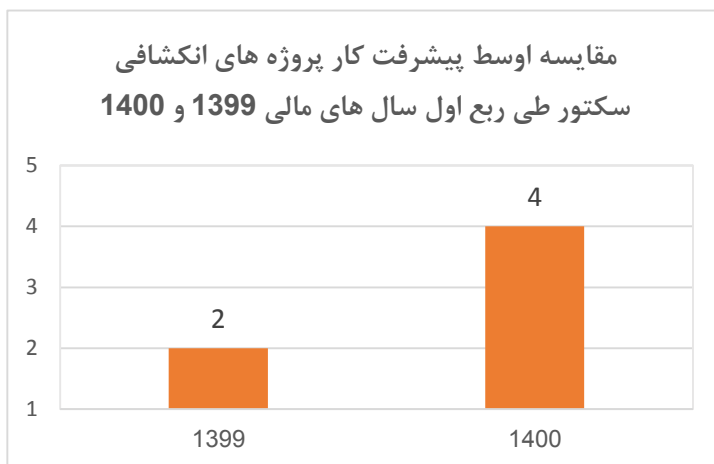

وضعیت مصرف بودجه (میلیون افغانی)	
مجموع بودجه	11,068.9
بودجه اختیاری	5,599.1
بودجه غیر اختیاری	5,469.8
مجموع مصرف	0
فیصدی مصرف	0%

وضعیت تطبیق پروژه های انکشافی	
عناوین	عمده
تکمیل شده	0
در حال تطبیق	30
متوقف شده	2
آغاز نشده	1
در حال تدارکات	5
مجموع پروژه ها	38
پیشرفت فیزیکی	4%

چگونگی تحقق بودجه انکشافی (میلیون افغانی)					وضعیت پروژه های انکشافی							
فیصدی مصرف	مصرف بودجه	مجموع	غیر اختیاری	اختیاری	فیصدی پیشرفت کار	آغاز نشده	متوقف	در حال تدارکاتی	تحت کار	تکمیل	تعداد پروژه	واحد بودجوی
0%	0	30.0	0	30.0	0	1	0	0	0	0	1	ریاست عمومی دار الانشای ولسی جرگه
0%	0	4,448.6	105.7	4,342.9	4	0	0	0	12	0	12	ریاست عمومی اداره امور ریاست جمهوری
0%	0	22.0	0	22.0	0	0	0	0	1	0	1	دفتر وزیر دولت در امور پارلمانی
0%	0	68.4	0	68.4	4	0	0	1	3	0	4	وزارت عدلیه
0%	0	5,049.0	4,364.0	685.0	4	0	1	0	3	0	4	ریاست ارگان های محل
0%	0	1,036.0	1,000.0	36.0	0	0	0	0	4	0	4	کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی
0%	0	45.9	0	45.9	0	0	0	2	0	0	2	کمیسیون مستقل انتخابات
0%	0	11.6	0	11.6	0	0	0	2	0	0	2	ستره محکمه
0%	0	30.0	0	30.0	25	0	0	0	1	0	1	لوی سارنوالی
0%	0	5.5	0	5.5	0	0	1	0	0	0	1	کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان
0%	0	321.9	0.1	321.8	11	0	0	0	6	0	6	وزارت ارشاد، حج و اوقاف
0%	0	11,068.9	5,469.8	5,599.1	4	1	2	5	30	0	38	مجموع

منبع: گزارش واصله از واحدهای بودجوی و سیستم نظارت و گزارشدهی مرکزی و ولایتی CMRS/PMRS

دستاوردهای عمده سکتور

- ایجاد شغل برای 42,274 تن در نتیجه تطبیق پروژه های انکشافی سکتور؛
- ایجاد 861 شورای انکشافی محل و 175 شورای انکشافی گذر در چهار ولایت (1. قندهار 2. هرات 3. بلخ 4. ننگرهار).

تحلیل بودجه انکشافی سکتوری و موثریت آن

در شرایط کنونی مصرف موثر بودجه میتواند یک انتخاب خوب برای کاهش مشکلات اقتصادی-اجتماعی به ویژه ایجاد کار و کاهش فقر باشد. بطور معمول دولت ها با اختصاص منابع مالی و تطبیق پروژه های انکشافی و نیز مصرف موثر منابع راه را برای تغییر وضعیت و رسیدن به اهداف ملی هموار می سازند. از اینکه مصرف واحدهای بودجوی مربوط این درین ربع با وجود بهتر بودن شرایط اقلیمی مصرف بودجه ندارند، این پیام را می رساند که متأسفانه این سکتور نتوانسته طی ربع مذکور به اهداف خویش برسد.

قابل ذکر است که پروژه ها و برنامه های این سکتور با اولویت های (1-برنامه میثاق شهروندی 2-برنامه حکومتمداری موثر 3 - برنامه عدالت برای همه) چهارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان و هدف شانزدهم و شاخص ها و تارگیت های (16.5.1 و 16.3.3، 16.2.2، 16.5.3) اهداف انکشاف پایدار همسویی دارند.

اقتصاد

وضعیت مصرف بودجه (میلیون افغانی)	
11,112.51	مجموع بودجه
7,306.86	بودجه اختیاری
3,805.65	بودجه غیر اختیاری
60.92	مجموع مصرف
0.5%	فیصدي مصرف

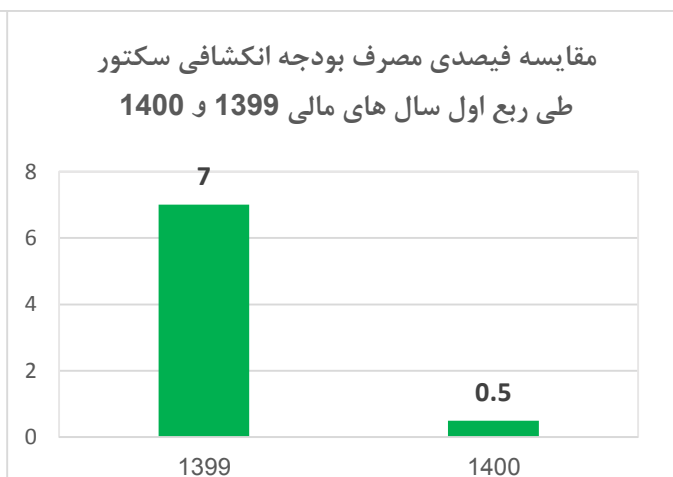
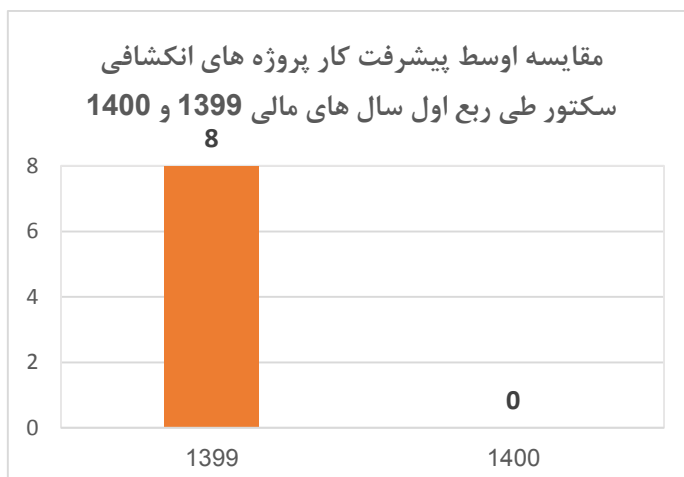

وضعیت تطبیق پروژه های انکشافی	
عمده	عناوین
0	تکمیل شده
45	در حال تطبیق
0	آغاز نشده
0	در حال تدارکات
0	متوقف
45	مجموع پروژه ها
0	پیشرفت فیزیکی

چگونگی تحقق بودجه انکشافی (میلیون افغانی)					وضعیت پروژه های انکشافی							
فیصدي مصرف	مصرف	مجموع	غیر اختیاری	اختیاری	اوسط پیشرفت کار	آغاز نگردیده	متوقف	پروژه تدارکاتی	تحت کار	تکمیل	پروژه	واحد بودجوي
1.1%	55.20	4,992.84	951.22	4,041.63	0	0	0	0	17	0	17	وزارت مالیه
0.05%	0.36	755.00	-	755.00	0	0	0	0	5	0	5	وزارت صنعت و تجارت
0.0%	0	304.00	180.00	124.00	0	0	0	0	5	0	5	وزارت اقتصاد
0.0%	0	161.00	0	161.00	0	0	0	0	7	0	7	اداره ملی ستندرد افغانستان
0.0%	0	250.88	174.94	75.94	0	0	0	0	4	0	4	اداره عالی بررسی
0.1%	5.36	4,302.29	2,153.00	2,149.29	0	0	0	0	6	0	6	اداره ملی احصائیه و معلومات
0.0%	0	346.50	346.50	0	0	0	0	0	1	0	1	اداره ایجاد سهولت برای حمایه منابع تمویلی کوچک در افغانستان
0.5%	60.92	11,112.51	3,805.65	7,306.86	0	0	0	0	45	0	45	مجموع

منبع: گزارش واصله از واحد های بودجوي و سیستم نظارت و گزارشدهی مرکزی و ولایتي CMRS/PMRS

تطابق پروژه های سکتور اقتصاد با اهداف ASDGs و ANPDF(NPP-PSD):

طوریکه دیده میشود از مجموع 45 پروژه انکشافی واحد بودجوی مربوط سکتور اقتصاد حدود 35 پروژه آن ماهیت فیزیکی نداشته ولی با آنها با اهداف انکشاف پایدار (ASDGs) و برنامه ملی دارای اولویت سکتور خصوصی (ANPDF(NPP-PSD) مطابقت دارند که ذیلاً به آن اشاره میگردد:

- پروژه دهلیز های هوایی برای توازن تجارت، عصری سازی گمرکات و بانک های دولتی، ارتقای ظرفیت کاری کارمندان، برنامه دارای اولویت ملی برای توانمند سازی زنان که مربوط وزارت مالیه میشود در راستای بهبود سیستم های جمع آوری عواید، اقدامات عملیاتی بانک های دولتی، ازدیاد دسترسی مشتریان از طریق افزایش خدمات آنها و بهبود میزان عواید بانک های دولتی فعالیت مینماید، که در دستیابی به اهداف 5، 8 و 9 سند ASDGs کمک فوق العاده می نماید.
- پروژه حمایت از محیط تجارت (کار و بار)، پیشرفت ولایتی، ایجاد پارک های صنعتی و تجارت بین المللی پروژه های وزارت صنعت و تجارت و همچنان تجارت بین المللی اند که میتواند در دستیابی اهداف 5، 8 و 9 ASDGs که همانا افزایش تولیدات، صادرات واقع میگردد.
- پروژه انکشافی برای مشارکت عامه و خصوصی وزارت مالیه که در تطبیق آن عده پروژه های بزرگ ملی که سکتور عامه به تنهایی قادر به سرمایه گذاری و تطبیق آنها نبوده توسط برنامه متذکره این پروژه ها را در مشارکت با سکتور خصوصی عملی میسازد. این پروژه در تطابق به (NPP-PSD) برنامه ملی دارای اولویت انکشاف سکتور خصوصی و تارگیت 17 هدف هفدهم ASDGs (تقویه و حمایت سکتور خصوصی) میباشد.
- مدیریت پروژه های کوچک سرحدی با تاثیرات بلند اجتماعی که برای ایجاد فرصت های کاری و ایجاد زمینه آموزش و ارائه خدمات صحی در نقاط دور افتاده و غیر انکشاف یافته را مساعد میسازد با اهداف چند گانه SDG در تطابق میباشد.
- پروژه دسترسی به وجوه مالی که هدف توسعهی پروژه متذکره ایجاد ظرفیت نهادی جهت بهبود دسترسی به اعتبارات شرکت های کوچک و متوسط است که این پروژه با تکنالوژی های جدید به متشبثین و مولدین معرفی خواهد شد و همچنان هدف مهم آن مبارزه با پول شوئی بوده و این پروژه با هدف هشتم SDG در تطابق میباشد.

تحولات سکتور پولی

یکی از اهداف اساسی این سکتور کنترل نمودن سطح عمومی قیمت ها یا نرخ تورم سالیانه میباشد. نرخ تورم در ده ماه اول سال مالی 1399 به اندازه 5.58 درصد رسیده است. حالانکه در یک مشابه گذشته این رقم به 2.37 درصد ثبت گردیده است. نرخ تورم در این جریان بلندترین نرخ را در برج حمل سال 1399 داشته که به 8.67 درصد ثبت شده است و کمترین آن به 3.54 رسیده است. هرچند غرض مهار نمودن تورم و ثبات واحد افغانی، بانک مرکزی افغانستان توانسته است که به مبلغ 2.09 میلیارد دالر را در بازار های پولی مزایده و ضمناً به ارزش 195 میلیارد افغانی را اوراق بهادار به فروش برساند.

ذخایر ارزی بانک مرکزی در سال مالی 1399 به تناسب سالهای قبل افزایش نموده است چنانچه که در ابتدای سال مالی 1399 مقدار آن به 7 میلیارد و 994 میلیون دالر میرسید حالانکه در اخیر سال یاد شده این مبلغ به 8 میلیارد و 118 میلیون دالر رسیده است که به اندازه 124 میلیون دالر افزایش خالص را نشان میدهد.

در بخش بانک ها، در سال مالی 1399 به تعداد 12 بانک تجارتی خصوصی دولتی با 413 نمایندگی ولایتی آن در سراسر افغانستان بوده که مجموع دارایی های این سکتور به اندازه 309,019 میلیون افغانی و مجموع امانات (سپرده ها) این سکتور به مقدار 26,0579 میلیون افغانی و در ضمن مجموع قروض این سکتور 39,258 میلیون افغانی و مفاد این سکتور بانکی در سال مالی 1399 به 1,654 میلیون افغانی ثبت گردیده که سرانجام مجموع سپرده گذاران یا مشتریان ثبت شده در این سال به 4,271 میلیون تن میرسند.

در نهایت پیرامون ثبات نرخ مبادله باید گفت که در سال مالی 1399 ثبات پولی افغانی نسبت به سال مالی 1398 بهتر بوده است که نوسات کمتری داشته است که میانگین نرخ تورم در سه ماه اول سال مالی 1400 به 77.5 افغانی در برابر یک دلار امریکایی ثبت شده است.

تحولات سکتور تجارت خارجی

به علت اینکه بیشترین صادرات تولیدات افغانی از طریق دهلیز های هوایی به کشور های مختلف جهان مانند چین، کشور های عربی، هندوستان و کشور های اروپائی صورت میگیرد، بناءً با شیوع ویروس کرونا و محدودیت های قرنطین در کشور های متذکره، مشکلات مسدود شدن بنادر ترانزیتی با پاکستان، میزان صادرات در سال 1399 کاهش یافته است، طوریکه اموال صادر شده طی سال 1399 حدود مبلغ (776.73) میلیون دلار بوده که به مقایسه سال 1398 به میزان مبلغ (99) میلیون دلار یا 11 درصد کاهش را نشان میدهد.

همچنان طی سال 1399 حاوی مبلغ (6.537) میلیارد دلار واردات امتعه به داخل کشور صورت گرفته که در تناسب به مدت مشابه سال 1398 حدود (0.24) میلیون دلار یا 3 درصد کاهش نموده است. که دلایل کاهش نسبت به سال گذشته، مشکلات عاید از درک شیوع ویروس کرونا در جهان میباشد.

مصنویت اجتماعی

وضعیت مصرف بودجه (میلیون افغانی)	
4,188.1	مجموع بودجه
1,227.1	بودجه اختیاری
2,961.0	بودجه غیر اختیاری
0	مجموع مصرف
0	فیصدی مصرف

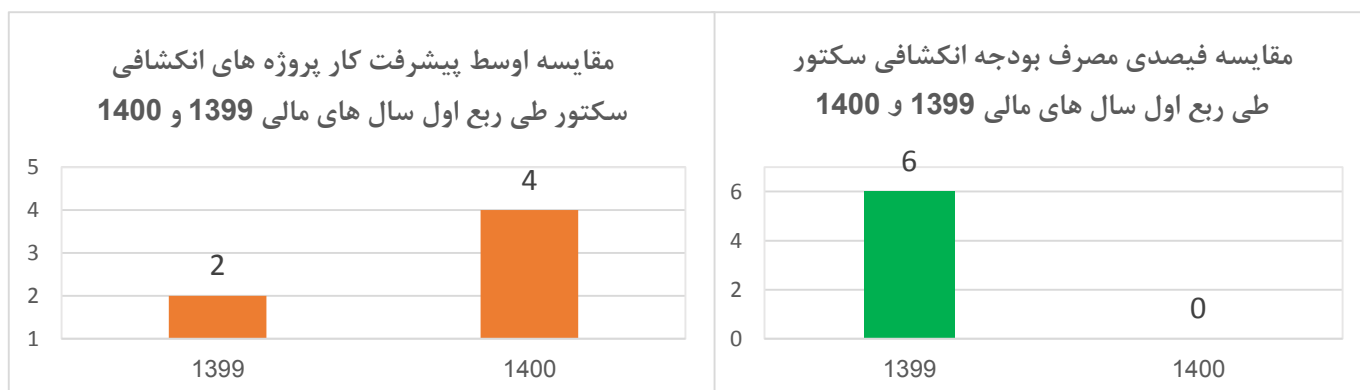

وضعیت تطبیق پروژه های انکشافی	
عناوین	عمده
تکمیل شده	2
در حال تطبیق	14
متوقف شده	1
آغاز نشده	9
گزارش نداده	8
مجموع پروژه ها	34
پیشرفت فیزیکی	4%

چگونگی تحقق بودجه انکشافی (میلیون افغانی)						وضعیت پروژه های انکشافی						
فیصدی مصرف	مصرف بودجه	مجموع	غیر اختیاری	اختیاری	اوسط پیشرفت کار	آغاز نگرديده	متوقف	گزارش نداده	تحت کار	تکمیل	پروژه	واحد بودجوي
0	0	660	60	600	0	0	0	6	0	0	6	وزارت امور مهاجرين و عودت كنده گان
0	0	40	0	40	0	0	0	0	3	0	3	وزارت امور سرحدات و قبایل
0	0	19.5	0	19.5	25%	0	1	0	2	1	4	رياست عمومي مستقل انسجام امور كوچي ها
0	0	2,805	2,727.8	77.2		6	0	0	2	0	8	وزارت امور زنان
0	0	490	90	400	1%	0	0	0	6	1	7	وزارت كار و امور اجتماعي
0	0	83.2	83.2	0	0	0	0	2	0	0	2	وزارت دولت در امور رسيدگي به حوادث
0	0	90.4	0	90.4	1%	3	0	0	1	0	4	وزارت دولت در امور شهدا و معلولين
0	0	4,188.1	2,961.0	1,227.1	4%	9	1	8	14	2	34	مجموع

منبع: گزارش واصله از واحد های بودجوي و سيستم نظارت و گزارشدهي مركزي و ولايتي CMRS/PMRS

دستاورد های عمده سکتور:

- تاسیس صندوق اعانه برای اطفال دارای تأخیر ذهنی؛
- ایجاد سه مرکز حمایتی اطفال در سه زون بزرگ (ننگرهار، بامیان و بلخ)؛
- تحت پوشش قرار دادن و حمایت از 700 خانواده آسیب پذیر زنان بیوه و خود سرپرست؛
- ارزیابی و تشویق دهی برای 1000 تن از کار آموزان نیمه رسمی آموزش های فنی و حرفوی؛
- به بهره برداری سپردن ساختمان مرکز آموزش های فنی و حرفه ای و یک باب کودکستان در ولایت پنجشیر پس از بازسازی؛
- توزیع 8 صدهزار کیلو آرد و مبلغ 24 میلیون افغانی برای 4000 خانواده که برای هر خانواده 200 کیلو آرد و 6 هزار افغانی پول نقد می شود، از جانب ریا ست مبارزه با حوادث ولایت غور در همکاری با دفتر غذایی جهان (WFP) برای فامیل های که از اثر حوادث طبیعی و غیر طبیعی متضرر و بیجا د شده بودند، صورت گرفت؛
- توزیع کمک های خوراکی شامل؛ آرد، برنج، روغن، رب، شکر و مکرونی برای 1000 خانواده بیجاشده، متضرر ناشی از حوادث طبیعی، غیر طبیعی و بی بضاعت توسط ریاست مبارزه با حوادث ولایت جوزجان در همکاری با بنیاد خیریه دیانت کشور ترکیه.

امنیت

وضعیت مصرف بودجه (میلیون افغانی)	
2,161.3	مجموع بودجه
2,011.1	بودجه اختیاری
150.2	بودجه غیر اختیاری
0.0	مجموع مصرف
0%	فیصدی مصرف

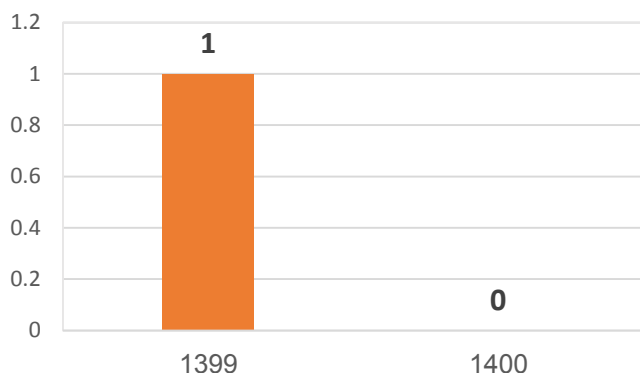

وضعیت تطبیق پروژه های انکشافی	
عناوین	عمده
تکمیل شده	0
در حال تطبیق	25
آغاز نشده	0
متوقف شده	0
در حال تدارکات	2
مجموع پروژه ها	27
پیشرفت فیزیکی	0%

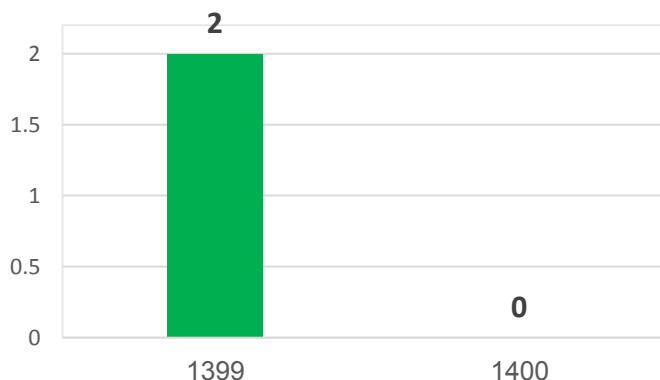
چگونگی تحقق بودجه انكشافی (میلیون افغانی)					وضعیت پروژه‌های انكشافی							
واحد بودجوی	تعداد پروژه	تکمیل	تحت کار	تحت روند تدارکات	متوقف	تحت نگریده	اوسط پیشرفت کار	اختیاری	غیر اختیاری	مجموع	مصرف بودجه	فیصدی مصرف
ریاست عمومی محافظت ریاست جمهوری	3	0	3	0	0	0	0	260.00	-	260.00	-	0
وزارت دفاع ملی	3	0	1	2	0	0	0	35.00	-	35.00	-	0
ریاست عمومی امنیت ملی	2	0	2	0	0	0	0	235.00	-	235.00	-	0
وزارت امور خارجه	7	0	7	0	0	0	1	950.36	150.00	1,100.36	-	0
وزارت امور داخله	12	0	12	0	0	0	0	530.74	0.20	530.94	-	0
مجموع	27	0	25	2	0	0	0	2011.1	150.2	2,161.3	-	0

منبع: گزارش واصله از واحد های بودجوی و سیستم نظارت و گزارشدهی مرکزی و ولایتی CMRS/PMRS

مقایسه اوسط پیشرفت کار پروژه های انکشافی
سکتور طی ربع اول سال های مالی 1399 و 1400

مقایسه فیصدی مصرف بودجه انکشافی سکتور طی
ربع اول سال های مالی 1399 و 1400

دستاوردهای عمده سکتور:

- جهت تطبیق پروژه تقویت توزیع پاسپورت و صدور تذکره های الکترونیک برای اتباع افغانستان مقیم خارج، تفاهم نامه سه جانبه میان وزارت امور خارجه، وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان و اداره احصائیه ملی و معلومات برای تسریع روند صدور پاسپورت ماشین خوان، توزیع تذکره الکترونیکی و تثبیت هویت هموطنان ما در کشور ایران به امضاء رسید. با امضای این تفاهمنامه، پروسه تثبیت هویت و توزیع تذکره الکترونیکی از جانب اداره ملی احصائیه و معلومات و صدور پاسپورت ماشین خوان از جانب نمایندگی های سیاسی و قونسل افغانستان در کشور ایران برای حدود ۳،۲ میلیون متقاضی اتباع کشور به صورت رسمی آغاز گردیده است؛
- عملی سازی نقشه راه خط آهن مزار – کابل – پیشاور که یاد داشت تفاهم آن میان ازبکستان، افغانستان و پاکستان امضا گردید؛
- تدوین پالیسی های تامین حقوق و حفاظت از اطفال که به رویت آن پولیس ملی از لیست خاکستری سازمان ملل متحد بیرون گردیده است؛
- تدوین پالیسی آزار و اذیت زنان به منظور رعایت تنوع جنسیتی و رسیدگی آنی به شکایات منسوبین اناث وزارت امور داخله.

نتیجه گیری:

دولت جمهوری اسلامی افغانستان در ربع اول سال مالی 1400 همانند سال های گذشته جهت رسیدن به اهداف استراتژیک انکشافی و ایجاد یک جامعه مرفه تلاش ورزیده است. با وجود چالش های متعددی سیاسی و اقتصادی، هنوز هم این تلاش ها با کمک جامعه بین المللی ادامه دارد.

دولت جمهوری اسلامی افغانستان در ربع اول سال مالی 1400 همانند سال های گذشته جهت رسیدن به اهداف استراتژیک انکشافی و ایجاد یک جامعه مرفه تلاش ورزیده است. با وجود چالش های متعددی سیاسی و اقتصادی، هنوز هم این تلاش ها با کمک جامعه بین المللی ادامه دارد.

در ربع اول سال مالی 1400، جمعاً به تعداد 548 پروژه انکشافی منظور گردیده که بودجه منظور شده آن ها بالغ بر (157.82) میلیارد افغانی گردیده که بیشترین این پروژه ها متعلق به سکتور های زیربنا و منابع طبیعی، معارف، زراعت و انکشاف دهات و صحت میباشد.

طی ربع اول سال مالی 1400، از مجموع 548 پروژه انکشافی، تعداد 389 پروژه با فیصدی های مختلف پیشرفت داشته و در حال تطبیق میباشند، تعداد 28 پروژه متوقف، 61 پروژه کار آن تا اکنون آغاز نگردیده، 29 پروژه تحت مراحل تدارکاتی و همچنان از تعداد 8 پروژه انکشافی گزارش ارائه نگردیده است. اوسط پیشرفت کار پروژه های انکشافی طی این ربع، 4 درصد بوده که در مقایسه با ربع اول سال مالی پار که نیز 4 درصد بود، کاهش و یا افزایش نه نموده است. برعلاوه از مجموع (157.82) میلیارد افغانی بودجه منظور شده، واحد های بودجوی مبلغ (3.99) میلیارد افغانی آن را به مصرف رسانیده اند که (2.5) در صد بودجه انکشافی را تشکیل میدهد.

اما با وجود آن الی ختم این سال مالی، در سکتور های مختلف، به تعداد 33 پروژه انکشافی تکمیل و به بهره برداری سپرده شده است.

با در نظر داشت تحلیل و ارزیابی پیرامون ارقام و معلومات واصله از واحد های محترم بودجوی، چنین به نظر میرسد که سطح مصرف بودجه انکشافی طی ربع اول سال مالی 1400 در مقایسه با سال مالی پار، کاهش 3.5 در صدی داشته و دلیل عمده آن تاخیر در تصویب سند بودجه ملی بوده که روند تطبیق و پیشرفت کار پروژه های انکشافی را متاثر ساخته است.

تحلیل های انجام شده مبین این امر است که سرمایه گذاری بالای پروژه های انکشافی سبب بلند رفتن سطح اشتغال، کاهش فقر، رشد اقتصادی و تقلیل میزان بیکاری شهروندان گردیده که این نیل در نتیجه تحقق اهداف کلان ستراتیژیک دولت به منظور انکشاف متوازن و عدالت اجتماعی در چتر برنامه های بلند مدت صورت میگیرد.

وزارت اقتصاد مصمم است تا با در نظر داشت دریافت های این گزارش، به حمایت رهبری دولت جمهوری اسلامی افغانستان، با ادارت و واحد های بودجوی کار مینماید تا با تطبیق پلان های انکشافی به اهداف پلان شده سکتوری و تارگیت ها و شاخص پلانی که در سند اهداف انکشافی پایدار افغانستان (A-SDGS) و اهداف که در دومین سند چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان (ANPDF 2) انعکاس یافته تحقق یابد.

در اخیر از همکاری های تمام واحد های محترم بودجوی ابراز تشکر نموده و نیز توقع برده میشود تا قسمت ارایه به موقع گزارش ربعوار میزان تطبیق پروژه های انکشافی شان و شاخص های کاری پلانی شان توجه جدی مبذول دارند.

چالش ها و مشکلات:

- مشکلات امنیتی و استملاک زمین در قریه چهار توت ولسوالی پشتون کوت ولایت فاریاب (پروژه سروی، دیزاین و ساختمان بند آبی دهن دره)؛
- مشکلات امنیتی، عدم استملاک زمین و جایداد های اهالی در مسیر لین (پروژه لین انتقال و توزیع برق از شمال به جنوب کشور و ارتقاء ظرفیت برشنا شرکت در عرصه تجارتي، عملیاتی، مالی و اداری " PTEC ")؛
- مشکلات امنیتی و عدم استملاک اراضی در تمام مسیر لین به خصوص در ولایات بلخ و جوزجان (پروژه تمدید لین انتقال 500 کیلو ولت از شبرغان الی دشت الوان، تمدید لین انتقال 500 کیلووات شبرغان الی دشت الوان شهر پلخمری و تمدید لین انتقال 220 کیلووات شبرغان الی اندخوی)؛
- کمبود منابع مالی و بشری در بخش های تخصصی همچون سرطان، قلبی، مدیریت شفاخانه ها، لابراتوار ها، نظارت از مراکز صحتی خصوصی و بخش تحقیق و ارزیابی؛
- عدم واجدین شرایط قرارداد و سایل مورد نیاز در داخل کشور در پروژه خریداری و سایل عملیات قلبی "انجیو گرافی و انجیو پلاستی" برای مرکز تحقیقات قلبی پوهنتون طبی کابل؛
- کمبود بودجه برای بهبود دسترسی و ارتقای کیفیت آموزش اداره تعلیمات تخنیک و مسلکی؛
- عدم ثبت معلومات دقیق پروژه های انکشافی منجانب ادارات در سیستم CMRS بخصوص مشکل تطبیق پروژه ها در قسمت ملاحظات و پلان تطبیقی پروژه ها در سیستم متذکره؛
- عدم موجودیت آمار و ارقام دقیق در مورد فرصت های بالقوه موجود برای انکشاف تشبثات در دهات کشور؛
- عدم موجودیت زیر ساخت ها و خدمات مناسب و کافی برای کاهش هزینه های تولید در دهات دور افتاده کشور؛
- پایین بودن ظرفیت شرکت های خصوصی و مؤسسات غیر دولتی و شورا های انکشافی محلی؛
- عدم موجودیت زیر ساخت ها و منازل مسکونی مناسب و کافی برای اقامت گزیدن عودت کنندگان در مناطق مسکونی اولیه شان؛
- متوقف بودن کار اعمار مهمانخانه مرکزی ریاست کوچی ها از جانب شهرداری کابل بیشتر از سه سال؛
- انصراف موسسات همکار پروژه اشتغالزایی در ولایات غور و هرات به نسبت مشکلات امنیتی.

پیشنهادهای:

- همکاری ارگان های امنیتی و وزارت شهرسازی و اراضی در رابطه به تامین امنیت و استملاک زمین (در پروژه سروی، دیزاین و ساختمان بند آبی دهن دره)؛
- همکاری ارگان های امنیتی و اداره اراضی در تامین امنیت و استملاک اراضی (پروژه لین انتقال و توزیع برق از شمال به جنوب کشور و ارتقاء ظرفیت برشنا شرکت در عرصه تجارتي، عملياتي، مالي و اداري "PTEC")؛
- همکاری ارگان های امنیتی و اداره اراضی در تامین امنیت و استملاک اراضی (پروژه تمدید لین انتقال 500 کیلو ولت از شبرغان الی دشت الوان تمدید لین انتقال 500 کیلووات شبرغان الی دشت الوان شهر پلخمري و تمدید لین انتقال 220 کیلووات شبرغان الی اندخوی)
- تدارک منابع مالی و بشري در بخش های تخصصی همچون سرطان، قلبی، مدیریت شفاخانه ها، لابراتوار ها، نظارت از مراکز صحتی خصوصی و بخش تحقیق و ارزیابی جهت عرضه خدمات با کیفیت؛
- وزارت تحصیلات عالی هرچه عاجل از طریق تدارکات بین المللی سرنوشت پروژه خریداری وسایل عملیات قلبی "انجیو گرافی و انجیو پلاستی" برای مرکز تحقیقات قلبی پوهنتون طبی کابل را معلوم تا کار پروژه آغاز گردد؛
- فراهم سازی بودجه جهت تطبیق پروژه دسترسی و ارتقای کیفیت آموزش اداره تعلیمات تخنیکي و مسلکی؛
- استخدام افراد مسلکی و یا تریننگ کارمندان بخش پلان ادارات جهت ثبت معلومات لازم در سیستم CMRS؛
- ایجاد دیتابیس در رابطه به فرصت های بالقوه موجود برای انکشاف تشبثات در دهات کشور؛
- ایجاد زیر ساخت ها و ارایه خدمات کافی برای کاهش هزینه های تولید در دهات؛
- توجه در انتخاب شرکت های خصوصی و موسسات غیر دولتی و شورای های انکشافی با ظرفیت جهت تطبیق بهتر پروژه؛
- ایجاد زیر ساخت ها و منازل مسکونی مناسب و کافی برای اقامت گزینی عودت کنندگان در مناطق مسکونی اولیه شان؛
- ایجاد یک کمیته با صلاحیت متشکل از ریاست عمومی کوچی ها، شهرداری محترم کابل و یکی از ادارات حکومت جهت حل معضله پروژه متوقف (اعمار تعمیر اداری کوچی ها) که بیشتر از سه سال میشود در حالت مبهم قرار دارد؛
- تامین امنیت ساحات کاری پروژه های انکشافی اشتغالزایی در ولایات غور و هرات و ایجاد تفاهم با موسسات همکار جهت آغاز دوباره کار در ولایات مربوطه.